

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ННІ «Інститут геології»

Кафедра *геоінформатики*

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора інституту
з навчальної роботи

« 26 » *серпень* 2022 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ КАДАСТРУ**

(повна назва навчальної дисципліни)

для студентів

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма

19 Будівництво та архітектура
193 Геодезія та землеустрій
Бакалавр
Оцінка землі та нерухомого майна

вид дисципліни

Обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2022/2023
Семестр	3
Кількість кредитів ECTS	5
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладачі: Трофименко П. І., доктор сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри
геоінформатики

Плічко Л.В., доктор філософії в галузі природничих наук, асистент кафедри
геоінформатики

Пролонговано: на 202__/202__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

© Трофименко П.І.
Плічко Л.В., 2022 рік

Розробники:

Трофименко Петро Іванович доктор сільськогосподарських наук, доцент,
доцент кафедри геоінформатики

Плічко Людмила Володимирівна, доктор філософії в галузі природничих наук,
асистент кафедри геоінформатики

Затверджено на засіданні кафедри
геоінформатики

Протокол № 1 від 26 серпня 2022 р.

зав. кафедри геоінформатики

 (Віталій ЗАЦЕРКОВНИЙ)
(підпис)

Схвалено науково - методичною комісією інституту **ННІ «Інститут геології»**

Протокол №1 від 26 серпня 2022 року

Голова науково-методичної комісії (Всеволод ДЕМИДОВ)
(підпис)

Мета дисципліни полягає у формуванні фахівців зі знаннями теоретичних основ кадастру, складу та змісту його складових частин і практичними навичками процедури отримання необхідних відомостей і документів про правовий режим земель, розподіл їх за категоріями та серед власників землі та землекористувачів, організація обліку кількості і якості земель, встановлення порівняльної народногосподарської цінності земель, запровадження процедури отримання земельно-кадастрової інформації в процесі проведення спеціальних обстежень та розвідувань, вивчення правових, методичних, технічних, організаційних і практичних аспектів ведення кадастру.

Вимоги до вибору навчальної дисципліни.

З метою кращого освоєння навчального матеріалу дисципліни студенти повинні до його початку володіти знаннями з основ топографії, геодезії, ґрунтознавства, ГІС.

Анотація навчальної дисципліни / референс:

Навчальна дисципліна «Основи кадастру» передбачає оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками з основ кадастру. Під час опанування навчальної дисципліни студент отримує знання про роль, значення та повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування в галузі регулювання земельних відносин, порядок ведення земельно-кадастрової документації, особливості підготовки документів з відведення земельних ділянок, передачі їх у власність, оренду або у постійне користування.

Завдання: опанувати методологією і методикою ведення кадастру, методи оцінки і використання матеріалів сучасних вишукувань і обстежень, виконувати комплекс робіт по вивченню, обліку і оцінці земельних ресурсів у системі внутрішньогосподарського і державного земельного кадастру.

Результати навчання:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форма/Методи викладання і навчання	Форма/ Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
1.1	загальні відомості та характеристику кадастру	лекція, самостійна робота	Письмова робота	до 2%
1.2	функції складових з кадастру у регулюванні земельних відносин та реалізації земельної реформи в Україні.	лекція, практичні заняття самостійна робота	Письмова робота	до 5%
1.3	наявний земельний фонд України та його розподіл за категоріями.	лекція, практичні заняття самостійна робота	Письмова робота	до 5%
1.4	види та порядок ведення земельно-кадастрової документації	лекція, практичні заняття самостійна робота	Письмова робота	до 10%
1.5	порядок набуття права на землю, зміст та порядок видачі документів на право власності і користування землею	лекція, практичні заняття самостійна робота	Письмова робота	до 10%
1.6	особливості функціонування землі як природного ресурсу та засобу виробництва продукції	лекція, практичні заняття самостійна робота	Письмова робота	до 5%

1.7	види земельних сервітутів, обмежень та обтяжень під час використання земельних ділянок.	лекція, практичні заняття самостійна робота	Письмова робота	до 5%
1.8	джерела інформаційного забезпечення земельно-кадастрових даних та чинне законодавство із земельного кадастру та раціонального використання земель	лекція, практичні заняття самостійна робота	Письмова робота	до 5%
2.1	аналізувати та проводити систематизацією земельно-кадастрових даних	лекція, практичні заняття самостійна робота	Письмова робота	до 5%
2.2	застосовувати статистичні методи одержання, обробки й аналізу даних земельного кадастру.	лекція, практичні заняття самостійна робота	Письмова робота	до 5%
2.3	виділяти особливо цінні групи ґрунтів в межах плану.	лекція, практичні заняття самостійна робота	Письмова робота	до 5%
2.4	виділяти категорії земель в межах плану	лекція, практичні заняття самостійна робота	Письмова робота	до 5%
2.5	проводити розробку експлікації земель за угіддями в межах плану	лекція, практичні заняття самостійна робота	Письмова робота	до 5%
2.6	визначати площі агровиробничих груп ґрунтів в межах плану	лекція, практичні заняття самостійна робота	Письмова робота	до 5%
3.1	Вміти організувати командну розробку для ефективного вирішення поставленої задачі	практичне заняття	--/--	до 3%
4.1	Розуміння особистої/персональної відповідальності за особисте рішення частини спільної задачі	--/--	--/--	до 5%

Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання	Результати навчання дисципліни																
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	1.8	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	3.1	4.1	
РН4. Знати та застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали в сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузей	+	+							+	+	+	+	+	+			
РН6. Знати історію та особливості розвитку геодезії та землеустрою, їх місце в загальній системі знань про природу і суспільство.			+	+	+			+	+	+	+	+			+	+	

Структура курсу: лекційні і практичні заняття, самостійна робота.

Схема формування оцінки:

Форми оцінювання студентів

1. Семестрове оцінювання

1. Модульна контрольна робота з основ земельного кадастру – 10 балів (рубіжна оцінка 6 балів).

2. Оцінка за роботу на практичних заняттях – 50 балів (рубіжна оцінка 30 балів).

2. Підсумкове оцінювання Підсумкове оцінювання проводиться у формі іспиту в письмово-усній формі. Студент не допускається до підсумкового оцінювання якщо під час семестру набрав менше ніж 36 балів. Під час іспиту студент відповідає на три теоретичні питання. Максимальна оцінка на іспиті 40 балів, рубіжна оцінка 24 балів. Підсумкове оцінювання у формі іспиту є обов'язковим.

3. Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою. Підсумкова оцінка виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру, як сума балів за систематичну роботу впродовж семестру, та кількості балів, отриманих на іспиті.

	Семестрова кількість балів	Іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	36	24	60
Максимум	60	40	100

4. Організація оцінювання. Контроль здійснюється за модульно-рейтинговою системою. На протязі семестру передбачено виконання 21 практичної роботи (де студенти мають продемонструвати якість засвоєних знань та вирішити поставлені задачі використовуючи окреслені викладачем методи та засоби), проведення письмової модульної контрольної роботи. Підсумкове оцінювання проводиться у формі письмово-усного іспиту.

Шкала відповідності

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

№ тем	Назва розділу, теми	Обсяг годин		
		лекції	практичні	само-стійн.
1	2	3	4	5
1	Теоретичні основи кадастру	2	8	10
2	Державний земельний кадастр (ДЗК)	8	8	12
3	Кадастрове зонування	2	10	10
4	Оцінка земель	8	10	10
5	Інформаційне забезпечення ДЗК	2	2	12
6	Державна реєстрація	2	2	10
7	Сучасний стан і тенденції світового кадастру	2	2	12
	Модульна контрольна робота	2		
	Всього	28	42	76

Загальний обсяг: 150 год. в тому числі:

Лекцій – 28 год.

Практичні заняття – 42 год.

Консультації - 4 год.

Самостійна робота - 76 год.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Теоретичні основи державного земельного кадастру: Навч. посібник / М.Г. Ступень, Р.Й. Гулько, О.Я. Микула та ін.; за заг ред. М.Г. Ступеня.- Львів: „Новий Світ-200”, 2006.-336 с. ЗМ 1, ЗМ 2
2. Управління земельними ресурсами: Підручник / Горлачук В.В., В’юн В.Г., Песчанська І.М., Сохнич А.Я. – Львів, «Магнолія 2006», 2007. – 443 с. ЗМ 1, ЗМ 2
3. Ступень М.Г., Гулько Р.Й., Микула О.Я., Шпик Н.Р. Кадастр населених пунктів: Підручник.- Львів: ”Новий світ2000”, 2004.- 392 с. ЗМ 1, ЗМ 2
4. Містобудівний кадастр: Навч. посібник / Ступень М.Г., Добрянський І.М., Микула О.Я., Шпик Н.Р. - Львів: ЛДАУ, 2003.- 224 с. ЗМ 1, ЗМ 2
5. Третяк А.М. Землевпорядне проектування: теоретичні основи і територіальний землеустрій: Навч. посібник. – К., ТОВ «ЦЗРУ», 2008. – 576 с.

1. Додаткові:

6. Геодезичні роботи при землеустрої: Навч. посібник / В.Б. Балакірський, М.В. Червоний, О.Я. Петренко, М.М. Гарбуз. За ред. В.Б. Балакірського / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва, 2008. - 226 с. ЗМ 1, ЗМ 2
7. Володін М.О. Основи земельного кадастру. Навчальний посібник. –Київ, 2000 рік – 320 с. ЗМ 1, ЗМ 2
8. Земельне законодавство України: Зб. нормат.-прав. актів.- К.: Істина, 2004. – 288 с. ЗМ 1, ЗМ 2
9. Методичні основи грошової оцінки земель в Україні: Навчальний посібник / Дегтяренко Ю.Ф., Лихогруд М.Г., Манцевич Ю.М., Палеха Ю.М. - К.: Профі, 2007. - 624с., 8 іл. ЗМ 1, ЗМ 2
10. Палеха Ю.М. Економіко-географічні аспекти формування вартості територій населених пунктів. Наукове видання. – Київ: Профі, 2006. – 324 с.
11. Про програму створення автоматизованої системи ведення державного земельного кадастру: Пост. Кабінету Міністрів України від 2 грудня 1997 р. // Землевпорядний вісник. - 1998. - №1- С.37-44. ЗМ 1, ЗМ 2
12. Гнаткович Д.І., Ступень М.Г. Земельний кадастр населених пунктів: Навч. посібник. - Львів. ДАУ, 1999. - 189с.
13. Трофименко П.І., Безгодкова Ю.В., Трофименко Н.В., Зацерковний В.І. Розробка та використання бази даних ГІС для завдань нормативної грошової оцінки земель населених пунктів. Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. НУБІП, 2021.

**ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ НА ІСПИТ
З ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ КАДАСТРУ»**

1. Вивчіть місце земельного кадастру у складі кадастру природних ресурсів

- 2 Розкрийте зміст земельного кадастру
- 3 Проаналізуйте правову базу земельного кадастру більшості розвинених країн
- 4 Розкрийте зміст ДЗК
- 5 Охарактеризуйте поточний земельний кадастр
- 6 Проаналізуйте мету створення автоматизованої системи ведення ЗДК
- 7 Права та обов'язки власників землі і користувачів
- 8 Форми та способи статистичного спостереження
- 9 Методика статистичного спостереження
- 10 Розкрити суть найбільш досконалого багатфакторного аналізу складних суспільних явищ
- 11 Функції обласного земельно-кадастрового центру
- 12 Принципи побудови коду одиниці адміністративно-територіального устрою України
- 13 Інвентаризація земель в Україні
- 14 Порядок розгляду і затвердження матеріалів кадастрової зйомки ЗД
- 15 Значення бонітування ґрунтів в організації управління земельними ресурсами
- 16 Охарактеризувати застосування кадастрових цін при визначення дифдоходу
- 17 Основні положення теорії еколого безпечного сталого землекористування
- 18 Значення бонітування ґрунтів в організації управління земельними ресурсами
- 19 Природно-сільськогосподарське районування України
- 20 Адміністративно-територіальна реформа та її наслідки
- 21 Охарактеризувати застосування кадастрових цін при визначення дифдоходу
- 22 Економічна оцінка земель: актуальність та перспективи
- 23 Інформаційна база нормативної грошової оцінки земельних ділянок
- 24 Методичні підходи для експертної грошової оцінки земельних ділянок
- 25 Охарактеризувати державний реєстр земель
- 26 Види картографічних матеріалів, які використовуються при якісному обліку земель
- 27 Земельний кадастр Канади
- 28 Земельний кадастр Німеччини
- 29 Земельний кадастр Азії
- 30 Земельний кадастр Австралії
- 31 Земельний кадастр ПАР та ОАЕ
- 32 Кадастр ХХІ століття: основні принципи
- 33.Поняття про облік кількості земель.
34. Склад та цільове призначення земель України.
35. Класифікація земель за їх придатністю для використання.
36. Порядок оформлення та видачі Державних актів на право власності на землю чи користування землею.
- 37.Поняття про облік якості земельних угідь.
- 38.Поняття про бонітування ґрунтів.
- 39.Поняття про зонування території населених пунктів.
- 40.Поняття про економічну оцінку земель сільськогосподарського призначення.
- 41.Поняття про економічну оцінку несільськогосподарських земель (населених пунктів, лісового, водного фонду, інших земель).
- 42.Поняття про галузеві і територіальні кадастри.
- 43.Кадастрові зйомки: їх призначення та методи здійснення.
- 44.Основні види кадастрових обстежень.
- 45.Основні форми статистичного спостереження.
- 46.Методи статистичного спостереження.
- 47.Способи статистичного спостереження.
48. Статистичні таблиці як метод групування кадастрових даних.
- 49.Поняття про абсолютні, відносні та середні величини.
- 50.Застосування кадастрових даних.
- 51.Картографічне забезпечення кадастрових робіт: призначення і зв'язок з текстовою документацією.

- 52.Планово-картографічні матеріали кадастрових робіт: їх масштаб, розміри, картуш, наповнення.
- 53.Перелік планово-картографічних матеріалів земельного кадастру.
- 54.Поняття про земельно-обліковий план.
- 55.Контурні відомості: їх призначення та особливості складання.
- 56.Вихідні дані для обліку поточних змін у складі землеволодіння (землекористування).
- 57.Особливості графічного обліку поточних змін у складі землеволодіння (землекористування).
- 58.Поняття про автоматизовану інформаційно-реєстрову систему України.
- 59.Поняття про моніторинг земель.
- 60.Блок-компоненти моніторингу земель.
- 61.Основні показники моніторингового контролю ґрунту.
- 62.Базові показники для оцінки ерозійної небезпеки території.
- 63.Особливості ведення меліоративного кадастру.
- 64.Основні показники кадастрів меліоративного стану зрошуваних і осушених земель.
- 65.Поняття про державний контроль за використанням і охороною земель.
- 66.Стадії державного контролю за використанням і охороною земель